

De Antwerpse moniteur...

verslag vanuit het directiecomité

Beste collega's,

Zoals beloofd krijgen jullie op regelmatige tijdstippen toelichting bij de werking en de beslissingen van het directiecomité van de REA Antwerpen in onze "Antwerpse moniteur".

Hierbij vinden jullie een nieuwe editie die slaat op de periode september-december 2018.

Soms zijn het zaken die gewoon interessant kunnen zijn om te weten, soms willen we op deze manier bepaalde afspraken duidelijk communiceren.

De "Antwerpse moniteur" laat toe dat jullie alle documenten inzake het dircom niet steeds moeten doorploegen (al mag dat natuurlijk, zie het iudexnet onder deze [link](#), voor de verslagen van de vergaderingen), maar dat jullie de belangrijkste zaken "op een blaadje" krijgen.

- We starten, zoals het hoort, bij onze waarden...

Onafhankelijk, onpartijdig en integer

Professioneel

Maatschappelijk verantwoordelijk en klantgericht

Samen werkend

We zijn de afgelopen jaren intern tot deze waarden voor onze rechtbank gekomen. Dit moet niet boven ieders bed/bureau hangen, maar het zijn wel de ankerpunten van waaruit we de rechtbank willen aansturen. Dient een probleem zich aan, dan vallen we hierop terug, doorheen de gehele rechtbank.

We stonden in dit kader open voor een samenwerking met de vzw Atlas van de Stad Antwerpen (zie ook hun verslag in de [nieuwsbrief van november](#)). Zij zullen ons ondersteunen inzake de manier waarop wij als overheidsorganisatie met diversiteit omgaan. De ene ziet diversiteit als een bedreiging, de andere als een kans, maar voor de rechtbank is het vooral een realiteit dat de samenstelling van de bevolking, en aldus ook van onze rechtzoekenden, veel diverser is geworden en dat we hiermee moeten rekening houden.

Bij de bespreking van hun observaties legde de vzw Atlas de nadruk op onze waarden en op de mogelijkheden die een goede invulling ervan bieden, ook voor wat diversiteit betreft. In het komende jaar gaan we in overleg met hen na hoe we deze waarden bij iedereen meer kunnen laten leven. De hoofdgriffier lanceerde alvast het voorstel om deze waarden beter te visualiseren, voorstellen zijn welkom.

- ***En vervolgen, zoals het moet, met onze doelstellingen***

Eenzijds moeten we de algemene doelstellingen voor 2019 opmaken, wat ook de secties en de griffie kan toelaten om hier verder op te bouwen.

Anderzijds moeten we komen tot "smart" doelstellingen die onze activiteiten vatten, en die kunnen ingeschakeld worden in een beheersplan zoals we zullen moeten opmaken in het kader van de verzelfstandiging.

We hebben dit reeds enkele keren besproken en zijn gekomen tot een ontwerp en een format ([klik hier](#)) dat we in 2019 hopen te implementeren waarover later meer. Dit sluit aan bij wat de HRJ verwacht inzake interne controle, bij wat het College verwacht inzake de beheersplannen, en bij wat werd opgemaakt in het kader van een IGO-project door de REA West-Vlaanderen. Het zal in eerste instantie vooral neerkomen op het monitoren van de activiteiten, waarbij we uitgaan van de actuele cijfers, maar ook wijzen op hoe het zou moeten zijn.

We blijven verder veel aandacht besteden aan de opbouw van deugdelijke cijfers. Eerste aanleg is zwaar belast, en de provincie Antwerpen binnen eerste aanleg evenzeer. We moeten dit via objectieve gegevens naar boven spitten zodat we dit kunnen aangrijpen om meer mensen te bekomen, evenals een betere verdeling van de middelen. Dit heeft reeds resultaten opgeleverd in die zin dat de beleidscel het afgelopen jaar zelf ook de werklust van eerste aanleg heeft beklemtoond en soms middelen voor eerste aanleg heeft voorbehouden.

Ook bij de steundienst van het College van Hoven en Rechtbanken boeken we vooruitgang. Er zijn daar vijf statistici met wie we samenwerken en regelmatig vergaderen om uit de respectieve IT-systemen van eerste aanleg betere cijfers te halen. Dit is arbeidsintensief, en vaak een moeizaam proces, maar we maken vordering, oprecht dank aan iedereen die hieraan meewerkt in één of andere werkgroep. Het doet plezier om dan zwart op wit bevestigd te zien, op basis van deze nieuwe, algemene cijfers, dat onze drie afdelingen ook relatief gezien heel veel werk verzetten. Dit geeft vertrouwen voor het ogenblik waarop de middelen eindelijk meer overeenkomstig de werklust zullen worden verdeeld. Men aanvaardt na veel aandringen ook dat de rechtbanken zelf hun inbreng moeten kunnen hebben in de regels die ter zake gelden. Dit alles heeft ook een impact op de officiële werklustmeting, zo wordt voor de correctionele zaken gewerkt aan een meting van zware en lichte zaken.

Ondanks aandringen verschafte het College nog niet meer duidelijkheid over hun simulaties voor een model tot verdeling van de middelen ("AMAI"), we blijven hier achteraan gaan.

Ook wat de verdere uitwerking van *de verzelfstandiging van de Hoven en Rechtbanken* betreft blijft het afwachten, zowel op het beloofde budget, als op de wetsaanpassingen. Door de val van de regering lijkt dit vermoedelijk niet meer gerealiseerd te kunnen worden voor de verkiezingen. Het Openbaar Ministerie was overigens niet akkoord om in de transitie-overeenkomst mee te stappen die wel door het College voor de zetel werd goedgekeurd (en waar wij als rechtbank heel wat vragen bij hadden). Zo voorzag men een bestuur met vijf "externe" managers, wat heel duur lijkt en niet doelmatig...

Tenslotte kan worden opgemerkt dat we gaan werken aan een geïntegreerd *werkingsverslag voor 2019*, en meer bepaald de drie afzonderlijke werkingsverslagen van de afdelingen gaan integreren, bij gebreke aan een vernieuwd basismodel voor het jaarlijkse werkingsverslag (dit vernieuwd model wordt reeds lang wordt beloofd, maar wordt niet gerealiseerd, bij vragen als "gebruikt u elektronische communicatie?", lijkt het dat een vernieuwing toch wel zou mogen...).

- **Onze organisatie**

Het zaakverdelingsreglement.

Zoals jullie weten doen we een nieuwe poging om te komen tot een aanpassing van het zaakverdelingsreglement (dat bepaalt welke zaken in welke afdeling worden afgehandeld, zie art. 186 Ger.W.).

We hadden heel wat overleg (intern en extern) en de talrijke verplichte adviezen afgewerkt, het voorstel was klaar en ingediend toen... de regering in woelig water terecht kwam. Het is nu onduidelijk of dit alsnog zal kunnen worden goedgekeurd of niet, het is de ministerraad die dit moet goedkeuren. Mogelijk moeten we wachten op de volgende regering. We houden jullie op de hoogte.

Kern van de aanpassing betreft de centralisatie van de beslagzaken in Antwerpen. We hebben hieromtrent de nodige voorbereidingen getroffen op de griffie, de communicatie naar de balie en de deurwaarders ligt klaar. Verder worden de tuchtzaken inzake deurwaarders en notarissen in Antwerpen gecentraliseerd en zal de afdeling Mechelen de zaken van cybercriminaliteit van de afdeling Turnhout op zich nemen. Andere materies kunnen we nog niet centraliseren (zie de beperkingen in het huidige art. 186 Ger.W.) of achten we nu niet opportuun om te herschikken (bij voorbeeld niet sociaal strafrecht, kort geding, IPR-zaken, nationaliteiten, beroepskamers,...).

Meer algemeen kunnen we hierover nog opmerken dat het directiecomité, voor zover het aan haar ligt, overtuigd gaat voor drie sterke, leefbare afdelingen. Hiervoor lopen ook met het parket en de "buitenwereld" gesprekken om dit in de toekomst zo mogelijk zo te houden.

De boordtabellen

Dank aan elkeen om de boordtabellen nauwgezet te blijven invullen.

Waar we in het bijzonder aandacht voor hadden zijn de stijging van het aantal zaken bij de beroepen vredegerecht (door het verdwijnen van de mogelijkheid van verzet), de daling van de gewone burgerlijke zaken (ook door de optrekking van de bevoegdheidsgrens voor de vredegerechten), de instroom en de belasting van de familiekamers, de fixaties op de correctionele kamers,...

We merken dat de boordtabellen zeker helpen om dergelijke evoluties goed op te volgen en om beslissingen te nemen ter zake. We volgen parallel ook de fixatietermijnen nauwgezet en sturen bij waar dit nodig lijkt.

IT

De nood blijft groot op IT-gebied. We blijven ter zake aandringen in regelmatig overleg met de beleidscel, via de Conferentie van de REA's.

Mach Correctioneel werd ingevoerd, met nogmaals uitdrukkelijk dank voor alle werk dat Cindy Dierckx hierbij op zich heeft genomen en nog altijd opneemt. Verdere verbeteringen dringen zich op en worden telkens aangekaart waar mogelijk. Er wordt ook een (beperkte) opleiding voor de magistraten en een vervolmakingsopleiding voor wie het systeem reeds gebruikt, bepleit bij Axilis en bij het Igo.

Mach burgerlijk/familiaal wordt verder nagestreefd en voorbereid, de precieze aanpak blijkt minder evident dan gedacht. Dit zal in 2019 veel tijd vergen, maar het biedt ook perspectieven. Onze rechtbank zal fungeren als labo en werkt mee aan de kit voor een set van éénheidsdocumenten en werkprocessen.

Het netwerk blijkt soms zeer traag, zeker in Antwerpen. De problemen ter zake worden geregistreerd en aan Brussel voorgelegd. We volgen dit op.

Op het onderzoek werd in november JIOR 2 in gebruik genomen.

Wat de DPA-problematiek betreft, is het wachten wat het overleg tussen de balie, de minister en het college van hoven en rechtbanken oplevert, evenals waartoe de vernietigingsprocedures bij de Raad van State leiden. Wij kunnen voor alle duidelijkheid zelf niet nagaan wat advocaten rechtstreeks, dan wel via DPA neerleggen.

E-deposit. In de drie afdelingen kunnen stukken en conclusies nu digitaal worden neergelegd (voor wat de burgerlijke en de familiale griffies betreft). Het is jammer dat dit systeem eigenlijk los staat van de applicatie waardoor dit niet echt een automatisering is en de winst op korte termijn voor de rechtbank eerder beperkt lijkt, al zijn er wel mogelijkheden op langere termijn. We wachten nog even de praktische toepassing ervan af op de respectieve griffies van de afdelingen, om dan het verdere beleid ter zake te bepalen. Jammer genoeg blijken de aldus neergelegde conclusies niet vlot te manipuleren bij voorbeeld voor de opmaak van een vonnis.

Rolrechten

Vanaf 1/02 geldt een nieuwe regeling, rolrechten moeten niet meer bij het begin, maar op het einde van de procedure worden betaald. Dit zal de schatkist ongetwijfeld wel geld kosten, maar voor ons brengt dit ook wel belangrijke veranderingen mee.

Zo moeten er extra gegevens worden opgenomen in het vonnis, waaromtrent instructies zullen worden gegeven vanuit de griffie, maar dient dus in het eindvonnis ter zake ook steeds een beslissing te worden genomen. [Hier](#) de nieuwe wet en een [nota](#) ter zake van Ann Van de Vyver, evenals een [communicatie](#) vanwege de raad van de hoofdgriffiers.

Onthaal

Er werd druk overleg gepleegd over de opstart van een gezamenlijk, multidisciplinair onthaal voor het Vlinderpaleis waarbij alle diensten binnen het paleis zijn betrokken, maar waar bovendien de balie, de eerstelijnsbijstand en de welzijnssector aan participeren.

In overleg met het CAW en met onder meer Steven Gibens, kon een projectsubsidie bij de Vlaamse minister van Welzijn worden bekomen. De minister van Justitie trok kredieten uit om dit onthaal te bouwen in de wandelzaal. In 2019 moet dit alles verder geoperationaliseerd worden. Dit is een innovatief project op tal van domeinen en wordt opgevolgd en aangestuurd door afdelingsvoorzitter Luc Potargent.

Veiligheidskorps

Het nieuwe veiligheidskorps werd opgericht (DAB). Men vindt echter niet voldoende mensen waardoor in de overgangperiode nog steeds zal samengewerkt worden met de lokale politie. Het lijkt wel dat dit de kwaliteit van deze dienstverlening zal verbeteren. Intussen merken we wel reeds de negatieve gevolgen van een minder soepele arbeidstijdregeling voor de MTB'ers (de medewerkers toezicht en beheer, enkel aanwezig in Antwerpen en in Turnhou). In Turnhout zullen zij op zondag niet meer mogen werken.

Blijf consequent problemen bij voorleidingen/zittingen melden zodat we dit telkens opnieuw kunnen aankaarten.

Documentatie

Alles met betrekking tot de documentatie, zoals de juridische databanken, werd door de FOD Justitie overgedragen aan het IGO. De elektronische databanken lijken nu voor een belangrijke periode verzekerd. Wat de tijdschriften op papier betreft is de toestand onduidelijk.

Indien er zich wat dat betreft een ernstige/acute nood stelt, laat het zeker weten, in tegenstelling tot voorheen kunnen we hier desnoods iets aan doen (al zijn vele tijdschriften echt duur). Boeken kunnen we zelf aankopen, voorlopig lijkt het budget toereikend. Laat het dus zeker weten indien jullie op het vlak van documentatie belangrijke mogelijkheden of noden zien. We overleggen in Antwerpen met alle betrokkenen over de verdere verzekering van afdoende documentatie en de mogelijkheid voor iedereen om steeds een beroep te kunnen doen op een goede bibliotheek.

De arresten van het Hof worden digitaal aan de betrokken magistraten bezorgd, maar nog niet voor wat de correctionele arresten betreft (hoewel andere rechtbanken die wel al krijgen). Dit zal opnieuw worden gevraagd.

Werkingskosten

Alle werkingskosten zullen voortaan centraal in Antwerpen worden afgewerkt, met het oog op een vlotte verwerking ervan en het realiseren van besparingen (zaken worden enkel nog op de meest voordelige manier aangekocht). De beslissingen worden wel in de respectieve afdelingen genomen. We kunnen nu meer schuiven tussen de respectieve kosten, wat ook meer centrale aansturing noodzaakt. Mark, wie anders ?!, werkte hier een tool voor uit.

In 2018 konden we voor het eerst op het eind van het jaar geld aanwenden voor sociale activiteiten. Dit leidde tot heel wat fijne activiteiten, maar het was wel allemaal wat laat geweten en klaarblijkelijk niet heel duidelijk wat al dan niet kon. We willen dit volgend jaar, indien we nog de mogelijkheid hebben, sneller aankondigen en ook duidelijker zijn in wat kan of niet kan. We komen hier op terug.

We kunnen ook nog meedelen dat we opnieuw een budget kunnen aanspreken voor broodjes bij middagvergaderingen. Dit was in 2018 om administratieve redenen door Brussel lange tijd geblokkeerd, doch dankzij Claire kon dit in orde worden gebracht. Indien dit al eens nodig is, voor één of andere vergadering, mag dit zeker worden gevraagd.

Communicatie via mail in het kader van zittingen

We denken na over de manier waarop we verschijningen ter zitting, van advocaten en rechtzoekenden, kunnen uitsluiten waar mogelijk. Soms zal een procedurele reden een verschijning toch nog nodig maken, soms een praktische. Soms kan deze echter ook vermeden worden door een fax of een mail van bijv. beide betrokken advocaten, waarbij we verder kunnen gaan dan tot nog toe het geval was. We moeten deze situaties zoveel mogelijk identificeren en aanpakken. Hier ligt ook een rol voor de griffie als organisator van de zitting. Deze verschijningen kosten de burger soms veel geld, waar er zeer weinig tegenover staat. Het is begrijpelijk dat dit veel ongenoegen wekt en de indruk geeft van een archaisch werkend apparaat zonder aandacht voor wie er een beroep moet op doen.

We moeten zelf zoveel mogelijk dergelijke situaties trachten te ondervangen, ook om op die manier op de zitting wat meer tijd over te houden voor zaken die net meer tijd zouden moeten kunnen krijgen.

De familierechtbank afdeling Antwerpen, magistraten en griffie, heeft deze vraag opgenomen, in overleg met de advocatuur, en heeft naast heel wat andere punten haar voorstellen ter zake eind december aan de balie toegelicht. Het is de bedoeling dat deze zo mogelijk en opportuun ook in Mechelen en Turnhout zullen worden toegepast, maar ook dat elkeen op zijn of haar zittingen, familierechtbank maar ook andere, nagaat hoe verschijningen ter zitting kunnen worden uitgesloten indien enigszins mogelijk.

Om dit alles wat concreter te maken: indien bijv. een echtscheiding op 6 maanden of een jaar werd uitgesteld, moesten de advocaten vervolgens aanwezig zijn om de echtscheiding te bevestigen. Zij moesten zich hiervoor verplaatsen, wachten,... wat werd doorgerekend aan hun cliënten. We zijn akkoord gegaan dat een tegengetekende fax of mail van de advocaten de dag ervoor aan de functionele mailbox van de kamer volstaat, waardoor hun verschijning kan worden vermeden en we bijv. op de drukke inleidingszittingen familiaal of op de pleitkamer, weer een beetje meer tijd hebben voor de zaken die er toe doen. Andere toepassingen op andere kamers zijn ten zeerste welkom, laat jullie zeker horen.

Onze mensen

Niets nieuws onder de zon in die zin dat het directiecomité en alle leidinggevenden van de rechtbank een heel groot deel van hun tijd bezig zijn met het zoeken naar oplossingen voor de tekorten: wie gaat er weg wanneer, en hoe kunnen we dit oplossen, want vaak is er geen vervanger voorzien. Ook het afgelopen semester was het heel vaak puzzelen en zoeken. We houden slechts één referendaris meer over, er waren enkele langdurig zieken te betreuren. Overall zijn er noden. Twee kabinetten van jeugdrechters (één in Antwerpen en één in Mechelen) bleven noodgedwongen langere tijd onbemand en konden in de loop van vorig semester uiteindelijk worden ingevuld. We trachten zo mogelijk voorrang te geven aan (de dringende zaken binnen) familie/jeugd en correctioneel/onderzoek, en voor het overige te waken over de redelijke duur van alle fixatietermijnen.

De vacatureplannen blijven vaak een verrassing, al konden we in 2018 mits heel wat inspanningen een mooi aantal vacatures binnen halen voor wat de magistraten betreft. Door de zeven vacatures voor magistraten hopen we het grote aantal pensioneringen dat op ons afkomt, vooral in Antwerpen, te kunnen opvangen, evenals de verschillende vertrekkers ten gevolge van promoties en langdurige ziekte (zoals Filip Vanneste, Ellen Valvekens, Eva Lipschutz, Steven Dupont, Annelies Bogman, Gert Rasschaert, Yolande Nachtegale, Erika Colpin). Zonder een dergelijk aantal vacatures zou dit een onmogelijke taak zijn geweest.

Deze uit- en instroom zal in de dienstregeling tot verschuivingen leiden, laat jullie zeker horen indien jullie een aanpassing van jullie opdracht wensen. Al moeten we tegelijk ook herhalen, zoals we ook steeds aan kandidaten meegeven, dat een keuze voor eerste aanleg geen keuze kan zijn voor één sectie binnen eerste aanleg, maar impliceert dat men bereid is in verschillende secties te werken, weliswaar altijd op basis van overleg en duidelijke afspraken, rekening houdend met iemands voorkeuren, zeker op termijn.

Eerste aanleg biedt, maar vereist ook, flexibiliteit. Zo hebben we evoluties in het aantal zaken van een bepaald type, of van vertrekkers met een bepaald profiel, nu éénmaal niet in de hand en kan dit nopen tot aanpassingen.

Profielen werden opgemaakt voor nieuwe ondervoorzitters en rechters. Wat deze laatste betreft was dit vrij algemeen, correctioneel dan wel familiaal/jeugd. Gelet op pensioneringen in de toekomst zijn ook burgerlijke en fiscale profielen niet uitgesloten. We willen vooral mensen met kwaliteit (juridisch en menselijk) en met werkkraft/stressbestendigheid. We stelden ons ook actief op in de zoektocht naar nieuwe mensen, aangezien het aantal kandidaten duidelijk afneemt. Tal van adviezen werden opgemaakt. We hoorden de kandidaten, op de uitkomst is het (voor de eerste vijf plaatsen) nog enkele weken wachten.

Er werden verder werden nieuwe ondervoorzitters aangewezen (AV oktober), evenals twee nieuwe evaluatoren.

Suggesties voor bekwame plaatsvervangers zijn welkom, er komen in het voorjaar vermoedelijk enkele plaatsen vrij. We schakelden enkele werkend rechters in, doch die werden snel benoemd. De wetgeving inzake plaatsvervangende rechters wordt aangepast: zij zullen in de toekomst het attest beroepsbekwaamheid moeten bezitten en mogen in de eigen afdeling geen gerechtelijke mandaten meer krijgen.

We kregen nieuwe gerechtelijk stagiairs, de eersten in het kader van de vernieuwde, ééngezakte stage en maakten een programma voor hen op.

Wat de evaluaties betreft was er naar aanleiding van opmerkingen vanuit de magistraten overleg, respectievelijk onder de evaluatoren en met de magistraten. Er waren meer bepaald vragen gerezen over het feit dat er in het kader van de evaluatieprocedure advies werd gevraagd aan (onder meer) de balie.

Uiteindelijk werd overeengekomen om in het huidige gerechtelijk jaar verder advies te blijven vragen aan griffie, balie en parket. Wat de beide laatste betreft gebeurt dit dit jaar op een formele manier, wat wil zeggen dat het antwoord van balie en parket deel uitmaakt van het evaluatiedossier en integraal ter kennis wordt gebracht van de geëvalueerde. De feedback van de griffie blijft informeel. Formeel biedt dit het voordeel van de duidelijkheid, maar ook het nadeel dat sommige zaken dan niet meer worden gezegd, of enkel toch informeel, dan wel te veel aandacht krijgen (zo blijft één bemerking tussen een reeks van positieve zaken vaak veel te lang hangen bij goed functionerende collega's). Na één jaar wordt dit geëvalueerd. Het parket is overigens heel onregelmatig in het geven van feedback, vaak gebeurt het niet.

Wat het statuut van de magistratuur betreft, werd er een overlegvergadering gehouden met als besluit dat we eigenlijk wel positief staan tegenover een statuut, mits een aantal voorwaarden worden vervuld. De concrete uitkomst van het overleg (zie [hier](#)) werd bezorgd aan onze (opnieuw verkozen) leden van de ARM, Isabelle Ven, Peter Eckert en Leen Eeckeleers (plaatsvervangend). We zijn via hen alvast nauw betrokken bij de werking van de adviesraad. De kwestie van het statuut (en de aanpassing van de regelgeving voor de evaluaties) lijkt in de koelkast te zitten tot het aantreden van een volgende regering.

Vanuit de griffie en de magistratuur trachten we aandacht te hebben voor de nieuwkomers, die we goed willen onthalen en alle nodige info bezorgen. In dat kader werken we onder meer aan een update van het vademecum, waarin alle nuttige info is opgenomen.

Op periodieke tijdstippen worden alle personeelsleden gelinkt aan een afdeling en een sectie of een onderdeel ervan. Ook worden periodiek planningen opgemaakt van alle te verwachten vertrekkers in de komende twee jaar.

Aldus worden ook de personeelsevoluties binnen de griffie telkens van nabij opgevolgd en besproken in het directiecomité. Ook daar is de rek er duidelijk uit en is het zeer vaak zoeken naar oplossingen voor de tekorten...

Tenslotte nog twee thema's gelinkt aan de vakantie. De zittingsluwe periodes werden vastgelegd (Pasen: van dinsdag 16/04 tot en met paasmaandag 22/04), en verder:

- Inzake de zittingen op het eind van juni kan, na overleg vanwege de afdelingsvoorzitters, het volgende worden gemeld:

het systeem dat op de laatste zitting van een kamer in juni geen pleitzaken of geen niet dringende zaken worden gezet (dit geldt niet voor een kamer die slechts veertiendaags zetelt), waarbij de zittingen vooraf in juni en achteraf in september relatief meer worden belast ter compensatie van het wegvallen van deze zitting, en waarbij er wordt getracht om daadwerkelijk zoveel mogelijk nog uit te spreken eind juni, wordt behouden in Antwerpen, ook gelet op de organisatie van de vakantiediensten van de griffiers in Antwerpen en teneinde te vermijden dat vonnissen de facto drie maanden zouden uitblijven. In Mechelen en Turnhout kan men kiezen voor dit systeem dan wel voor het gewoon doorfixeren waarbij men er blijkbaar overwegend voor opteert om deze zittingen gewoon verder te fixeren zoals voorheen. Het is vanzelfsprekend geen probleem om in die situatie niet dringende zaken pas uit te spreken in (de loop van) september, tijdens het gerechtelijk verlof is de termijn van beraad overigens met één maand geschorst.

- De organisatie van de vakantiedienst voor de magistraten

Er werd feedback gevraagd inzake de vakantieregeling (waarbij collega's soms in andere afdelingen moesten gaan zetelen) en vervolgens besproken.

Het directiecomité opteert er voor om ook het komende jaar van de vakantie gebruik te maken om collega's ook eens in een andere afdeling te laten zetelen, met andere collega's, voor zover dit uitkomt in de vakantieregeling.

We stellen verder vast dat we te weinig mensen hebben om de vakantiedienst vlot rond te krijgen. Om die reden, en om verplaatsingen voor te beperkte zittingen uit te sluiten, zullen we in de vakantie het beslag reeds de facto centraliseren zodat in die periode in Mechelen en Turnhout geen beslagrechter meer moet worden voorzien.

Onze externe contacten

- De Conferentie van Nederlandstalige rechtbanken van eerste aanleg

We blijven hierop verder inzetten omdat het vaak nodig is om samen te ageren, eerder dan alleen. Het is ook de toekomst dat er meer rechtbankoverschrijdend zal worden gewerkt, en dat proberen we, onder meer via de sectiewerking van de Conferentie, reeds nu in praktijk te brengen. Er vinden regelmatig vergaderingen van het bureau en van de algemene vergadering (vz's + afdvz's + hoofdgriffiers) plaats. Zo slagen we er toch wel in om te wegen op de werking van de steundienst van het College van Hoven en Rechtbanken en op het kabinet voor wat het openstellen van vacatures voor eerste aanleg betreft.

- Pers

Er wordt een programma inzake de onderzoeksrechters opgenomen. Er loopt tevens een vraag voor een programma bestemd voor de VRT waarin zaken van begin tot einde (meer bepaald tot aan het vonnis in eerste aanleg) zouden worden gevolgd. Er was overleg met de nieuw aangeworven persmedewerker van het parket Antwerpen, Kristof Aerts. Het filmen en fotograferen in het Vlinderpaleis proberen we meer aan banden te leggen.

- Parket/Hof van beroep/College Hoven en rechtbanken/Balie

Er is regelmatig overleg met het parket over tal van onderwerpen (o.m. de politionele onderzoeken op de familierechtbank; de periodieke SO3 vergaderingen onderzoek-parket,...). Er wordt ook overwogen om samen de plaatselijke politiek te wijzen op Antwerpse personeelstekorten en op andere noden en initiatieven.

We gaan proberen meer te wegen op de besluitvorming van het College. Er zullen van daaruit ook richtlijnen komen inzake de GDPR.

Er was regelmatig overleg met de balie, onder meer in het kader van de fusie naar één Antwerpse balie.

De Rechtspraak

- Algemeen

De rechtbank wil verder inzetten op de sectiewerking. Er moet voldoende opleiding zijn voor de nieuwe rechters, mede gelet op het noodzakelijk reduceren van de collegiale kamers.

Zaken die in de secties worden besproken en een beslissing inzake een werkwijze inhouden, moeten worden bevestigd door het directiecomité. Dit wordt best gemeld door de sectie aan Mark of ook de verbindingspersoon in het dircom kan hierop worden gewezen (Mia Suykerbuyk familiaal, Ann Van de Vyver burgerlijk, Luc Potargent correctioneel, Theo Byl onderzoek en Philippe Vandaele jeugd).

De burgerlijke en familiale sectie krijgt bijstand van de referendaris Kristin Hanzen, de correctionele sectie wordt bijgestaan door Luc Leys.

- Sectie burgerlijk

De praktijken toegepast op de inleidingskamers worden vergeleken en afgestemd. Hierover komt in 2019 een communicatie in de drie afdelingen naar de balie. Bij die gelegenheid zullen ook de alternatieven nog eens worden beklemtoond (cfr de verzoeningskamer) en de alternatieven op de bouwkamer, dit alles met verwijzing naar de "Vlinderrechter" (ook de link naar meer afhandelingen zonder verschijning kan dan worden gemaakt).

De termijnen voor fixaties in de respectieve afdelingen werden opgevolgd.

De gevolgen van het optrekken van de bevoegdheidsgrens voor de vredegerichten blijken eerder beperkt. Het feit dat geen verzet meer mogelijk is, maar enkel beroep, leidt wel tot een toename van zaken bij de beroepen vredegerecht.

Het is op burgerlijk vlak zaak om de talrijke innovaties in de wetgeving goed op te volgen vanuit de sectie en waar mogelijk de nodige documentatie ter beschikking te stellen.

De griffie werd er nog eens op gewezen de aardcodes te controleren op het ogenblik van de opmaak van het eindvonnis. Een juiste code kan in de toekomst belangrijke gevolgen hebben voor onze middelen.

- Correctioneel

Om de impasse in de organisatie van Assisen voor Antwerpen te doorbreken, zullen we het Hof van Assisen zitting laten houden in het Vlinderpaleis, in afwachting van de beëindiging van de renovatie van de Britselei. Dit betekent wel heel wat geschuif met zittingen op het vlak van zalen en uren, maar er lijkt geen alternatief. We proberen deze veranderingen zo beperkt mogelijk te houden. In twee zittingszalen zullen aanpassingswerken worden uitgevoerd, vermoedelijk in februari. We verwachten dat één of twee zaken nog in het voorjaar in het Vlinderpaleis zullen kunnen behandeld worden, maar dat hangt af van het standpunt van het Hof van beroep.

We hebben deze verandering ook aangegrepen om de regels inzake het filmen en fotograferen in het Vlinderpaleis aan te scherpen. Het was bijzonder ergerlijk dat bepaalde fotografen/cameramensen zich niet hielden aan het verbod om mensen te filmen/fotograferen wanneer deze hier geen toestemming voor hadden gegeven. Bij voorbeeld bij het verlaten van de zittingszaal werden mensen bij wijze van spreken "overvallen". Wanneer wij dit vaststelden, was het te laat, en ondanks onze tussenkomsten, was het een tijd later, op één of andere manier, weer van dat. Om deze reden, maar ook om (brand)veiligheidsredenen (de relatief smalle gang aan de zittingszalen in de D-vleugel zal immers soms zeer druk gebruikt worden) hebben we besloten, in overleg met de persmagistraten, dat er niet meer gefilmd/gefotografeerd mag worden voorbij de deuren bovenaan de trappen in de wandelzaal.

Op die manier hopen we het ongewenst filmen/fotograferen meer onder controle te kunnen houden, en willen we opstoppingen bij de uitgangen van de zittingszalen vermijden. Interviews kunnen, maar moeten in de wandelzaal.

In de drie afdelingen loopt er regelmatig overleg met de strafpleiters.

De fixaties van strafzaken in de drie afdelingen moeten goed worden opgevolgd. Te vaak moeten we immers vaststellen dat het parket dit niet altijd even oordeelkundig doet. Soms te veel, soms te weinig, soms verkeerd. Dit is voor onze organisatie heel vervelend, en ook voor een eerlijke verdeling van de zaken. Dit vraagt dan ook aandacht en desgevallend overleg met het parket tot er voldoende wordt bijgestuurd.

Er komen nieuwe bureaus voor de gerechtskosten, voor geheel justitie maar ingebed bij eerste aanleg. We hopen dat dit niet te veel ten koste van onze eigen griffiecapaciteit zal komen.

Er wordt verder gewerkt aan uniforme modellen voor Mach, en er wordt in Brussel op aangedrongen om voor de implementatie ervan middelen vrij te maken. Tevens werd een standaardvonnis in correctionele zaken op punt gesteld.

- **Familiaal**

Er was een audit door de vzw Atlas (verbonden aan de Stad Antwerpen, zie hoger) in de afdeling Antwerpen die positief was omtrent de bejegening door de griffie en de magistraten van mensen met een andere herkomst (zie de nieuwsbrief van [november](#)).

De sectie volgde de problematiek van de berekening van de onderhoudsbijdragen verder op. Meer richtinggevende afspraken, desgevallend alvast op het niveau van de rechtbank om één en ander in beweging te krijgen, zouden meer tijd kunnen vrij maken voor andere familiezaken, zouden akkoorden en bemiddelingen kunnen stimuleren en zouden kostenbesparend kunnen werken voor de burger.

Wat de EOT's betreft was er de voorbereiding en uitvoering van de veralgemening van de schriftelijke procedure. Tevens werd vastgesteld dat de aanpassing van de territoriale bevoegdheidsregels, die we hadden nagestreefd

en bekomen, daadwerkelijk een verschil maken, zeker in Turnhout. Naar aanleiding van deze aanpassing bleek nog eens dat het belangrijk is om de communicatie vanuit de rechtbank naar externen te coördineren.

In de afdeling Antwerpen werd een vrijwilliger aangetrokken om de kinderen (en hun ouders) te begeleiden die op woensdagnamiddag naar de rechtbank komen om gehoord te worden. Dit initiatief wordt in eerste instantie alvast positief geëvalueerd.

Er was overleg met de provinciale kamer van notarissen, onder meer inzake de rechtsbijstand. Ter zake werd een aanpassing van de beschikkingen voorgesteld, die werd voorgelegd aan het notariaat.

In de afdeling Antwerpen wordt geëxperimenteerd met een "team 10", een onderdeel van de familiegriffie die meer in het bijzonder alle procedure en administratie gelinkt aan de inleidingskamer AF10 gaat ondersteunen. Dit, samen met andere werkwijzen en inzichten werd gecommuniceerd in een overlegmoment tussen familierechters, familiegriffie, jeugdparket en de balie, wat ook in Mechelen en Turnhout zal gebeuren. Deze organisatie werd alom sterk gewaardeerd.

De stukken die gevraagd worden bij procedures inzake onderhoudsgelden, werden afgestemd over de afdelingen heen en naar het voorbeeld van Mechelen opgenomen in de oproepingsbrieven.

- **Jeugd**

Het overleg met de Vlaamse Gemeenschap werd opgevolgd, evenals het nieuw decreet.

Philippe Vandaele volgt in het bijzonder de problematiek van de opbouw van cijfers voor het jeugdcontentieux op. Hierover waren problemen gerezen met de steundienst van het College.

Het project inzake een elektronisch dossier werd uitgerold in Antwerpen, evenals een systeem om het onthaal van de bezoekers te regelen. Met dank aan elkeen op de jeugdgriffie te Antwerpen om dit enthousiast te implementeren en in het bijzonder aan Philippe Cartier, Anja Viaene en Herman Dams.

- **Onderzoek**

De sectie werkte verder aan nieuwe modellen die werden goedgekeurd. Het knappe werk van de sectie ter zake mag worden beklemtoond. De sectie zorgde ook voor een nieuw taphandboek naar aanleiding van belangrijke praktische en procedurele problemen bij taps. Dit handboek zal over het hele land worden uitgerold.

Jior2 kon worden ingevoerd waarbij ook belangrijke steun kwam vanuit onze rechtbank en via de APG ook werd gewerkt aan een betere cijferopbouw voor het onderzoek via deze vernieuwde toepassing.

Het project van het digitale onderzoeksdossier loopt intussen verder, het is de bedoeling dat na nieuwjaar alle kabinetten te Antwerpen de nieuwe dossiers inscannen. We willen dit graag verder uitrollen maar het is wachten op nieuw materiaal.

Inzake de Salduz-bijstand na afstand van deze bijstand, werden afspraken gemaakt met de balie.

De FGP schafte de fax af, wat noopt tot het zoeken van valide alternatieven, wat hopelijk in het voorjaar van 2019 zal kunnen gerealiseerd worden.

Varia:

- *De Paleisrun* was opnieuw een voltreffer. Naast de 1000 km (fietsers zijn welkom), nemen we nu ook deel aan de 100 km voor kom op tegen kanker (maar liefst 40/30/20/10 km lopen...). Voor onze rechtbank zal Charlot De Decker de eer verdedigen (place te be: de Schorre, Boom, 24 maart 2019). Kandidaten voor volgend jaar zijn welkom.

- *Artificiële intelligentie, algoritmen, leren uit onze vonnissen,...*

Door de betere ter beschikking stelling van onze vonnissen hebben we alvast een eerste stap gezet. Verder komt er overleg met de UA over het opzetten van enkele experimenten ter zake. We moeten daarbij de grenzen schetsen, maar het lijkt ook nodig om hier niet geheel aan de zijlijn te blijven en, onder meer, de balie de weg vrij te geven (zij verzamelen nu al vonnissen met het oog op machine learning, zie het knowlex systeem).

Ook ten aanzien van het College wordt de vraag gesteld om zich actiever op te stellen ter zake. Wetenschappelijke doeleinden vormden steeds een uitzondering op de privacy-wetgeving, aan het IGO is de vraag gesteld om op dat vlak duidelijkheid te creëren. Er bestaan echter hoedanook programma's die desgevallend moeten toelaten om vlot te anonimiseren;

- *GDPR*

De steundienst van het College van Hoven en Rechtbanken heeft een geïnteresseerde griffier kunnen engageren voor deze problematiek. Er komen richtlijnen voor de toepassing van de GDPR-richtlijn door de griffies, wat een adequate ondersteuning lijkt te zullen betekenen. De inhoud en de vorm lijken alvast ok;

- *Speciale zaken - communicatie*

Naar aanleiding van een zaak in een ander arrondissement, vroegen we ons af of de voorzitter/afdelingsvoorzitter moet verwittigd worden indien zich een probleem stelt in een dossier, bij voorbeeld in een gerechtelijk onderzoek.

Vanzelfsprekend moet er geen uitwisseling zijn omtrent de inhoud van een zaak.

Anderzijds is het wel nodig dat *wanneer er een mogelijk deontologisch probleem rijst, dan wel de eigen werking of de werking van de rechtbank vol in de media lijkt te kunnen komen, de voorzitter en/of de afdelingsvoorzitter worden verwittigd.*

Tevens dient elkeen vanzelfsprekend alert te zijn rond (soms ook vroegere) lidmaatschappen en connecties alvorens te zetelen in een zaak;

- *Ziekte-attesten* moeten zo snel mogelijk worden binnengebracht;
- *Ten aanzien van de griffie*: wanneer men *briefwisseling* waarvan men niet dadelijk weet wat er mee moet gebeuren, of waarover men twijfels heeft of men er wel een goed gevolg aan geeft: voorleggen aan de betrokken leidinggevende!
- Tot slot: *weekendwerk, ook mailen dan in het weekend?*

We hebben binnen het directiecomité afgesproken om in het weekend niet meer onderling te mailen, tenzij het dringend is en niet anders kan (naar Frans voorbeeld...).

We hebben het allemaal druk, het weekend moet een rustpunt kunnen zijn, ook al wordt er gewerkt in het weekend.

Mails wekken mails op, waar in het weekend geen antwoord mag worden verwacht op een mail, tenzij wanneer het echt dringend is.

Het is dan ook beter om tijdens het weekend het niet dringende, werk gerelateerde mailen te laten. Ik tracht alvast zelf sedert enige tijd het voorbeeld te geven en spaar mijn mails op tot het einde van het weekend/het begin van de werkweek. Dank om hieraan mee te werken!

Dit was de moniteur voor het tweede semester van 2018.

Nog niet zo lang als het echte Staatsblad, maar zoals altijd in Antwerpen toch ook niet zomaar een kort notaatje!

Collegiale groet,

Bart Willocx,
Voorzitter